

Stefan Löfven: Almedalstal 2012

Talare
Stefan Löfven
Partiledare

Datum
7 juli 2012

Plats
Almedalen

1 Det känns fantastiskt att vara här. Om jag var lite stöddigare skulle jag citera Pelle Almqvist i The Hives, och tacka förbanden som varit här tidigare kvällar, men det gör jag inte. Men det är roligt och inspirerande att se att ni är så många här idag.

5
Gotland på sommaren är fantastiskt vackert. Det innebär också att lidande och ondska känns väldigt avlägset. Men jag vill ändå börja med att säga några om det fruktansvärda som just nu utspelar sig i Syrien.

10 Den syriska regimen försöker nu med vapenmakt krossa allt motstånd, kväsa befolkningens rättmätiga krav på demokrati och kväva allt hopp om frihet.

Att en regim vänder vapen mot sin egen befolkning strider mot internationell rätt, det strider mot allt mänskligt förnuft och det strider mot all anständighet.

15
Till listan av förbrytare mot mänskliga rättigheter förs nu ytterligare ett namn: Bashar al-Assad. Jag vill vara väldigt tydlig: Regimen i Syrien måste avgå.

* * *

20
FN:s säkerhetsråd måste agera för att stoppa lidandet. Kina och Ryssland har ett speciellt ansvar. Inbördeskrigets vidrigheter måste stoppas. Inbördeskriget får inte tillåtas att utvecklas till en ännu värre och ännu större konflikt.

25 Och därför stödjer vi socialdemokrater kraven i Kofi Annans plan:

- Stoppa det besinningslösa våldet,
- Forma en övergångsregering och en ny konstitution,
- Låt folket gå till demokratiska val, och leva sina liv i frihet.

30 * * *

Vänner,

35 i Europa går nästan 25 miljoner människor arbetslösa. Det europeiska ledarskapet har agerat alltför sent, och alltför ensidigt fokuserat på besparingar. Krisen i Europa visar på vikten av ordning i de offentliga finanserna. Men krisen visar också på vikten av konkurrenskraft.

40 Här är läxan från Sveriges kris på 90-talet tydlig. Det räcker inte med att sanera budgeten. Man måste även investera i framtida konkurrenskraft. När vi tog över kaoset efter Bildt-regeringen genomdrev vi smärtsamma, men nödvändiga besparingar. Men vi byggde samtidigt ut högskolan. När vi upprättade det finanspolitiska ramverket satsade vi samtidigt på flera hundratusen
45 utbildningsplatser i Kunskapslyftet.

Europas val står inte mellan att bromsa eller att gasa. Man måste klara av att både rädda ekonomin idag – och att bygga för framtiden.

50 Euroländernas finanspolitiska utrymme är begränsat. Därför var det glädjande att EU-toppmötet förra veckan visade tecken på att vilja ta tag i problemen och hitta lösningar ut ur krisen. Det är ett viktigt första steg. Men man ska inte sticka under stol med att inte är någon enkel väg som krisländerna har att vandra.

55

Socialdemokraternas vision är tydlig: EU måste utvecklas mot en sysselsättningsunion. Vi ska bygga ett Europa där människor arbetar, forskar och handlar. Det kräver stabila offentliga finanser. Det kräver stabilitet på finansmarknaden. Och det kräver vi aldrig, aldrig tappar bort kampen mot
60 arbetslösheten.

* * *

Jämfört med krisländerna i Europa står Sverige fortfarande starkt. Men den
65 styrka som vi byggt upp under decennier visar på allt fler och större sprickor. Den borgerliga politiken skapar ett samhälle fullt av paradoxer.

Sverige är ett av världens modernaste länder – men vi når inte våra miljömål, ojämställdheten mellan kvinnor och män kvarstår, klyftan mellan fattiga och

rika ökar.

75 När vi går och lägger oss ikväll gör vi det i ett land med stabila finanser och ett modernt näringsliv – men på måndag vaknar 410 000 av oss upp till ännu en dag i arbetslöshet.

80 Företagen står och stampar i brist på arbetskraft och samtidigt är Fas 3 Sveriges största arbetsgivare. På landets socialkontor finns dem som in på bara skinnet vet att tuffare villkor och fattigdom inte skapar nya jobb.

Regeringen har sedan 2006 betonat att alla ska jobba.
Men de har glömt en grupp: statsråden i Sveriges regering.

* * *

85 Nu föreslår de, sex år senare, en liten del av den breda samverkan som Sverige har behövt sedan 2006. Ni kanske kommer ni ihåg att Fredrik Reinfeldt då ansåg att det rådde massarbetslöshet.

90 Jag välkomnar att regeringen nu har grävt fram förslaget om yrkesintroduktion som IF Metall sjösatte redan för två år sedan. Men i regeringens tappning kommer den tidigast 2014. Återigen skjuts reformer på framtiden, och det visar att moderaterna inte ser arbetslösheten som ett samhällsproblem – utan en valfråga.

95 Vänner, regeringen väntar på bättre tider, medan Sverige väntar på en bättre regering.

100 Vi ser att arbetslösheten, utsläppen och klyftorna ökar i Sverige. Men idag vill jag tala om lösningar.

Jag tycker om ett citat av Robert Kennedy. Han sa såhär:

105 ”En del människor ser saker som är och säger - varför? Jag drömmer om saker som aldrig varit och säger - 'Varför inte?'.”

110 Det är en bra hållning för en samhällsutvecklande rörelse. Och jag vet att vi kan forma ett samhälle som är mer framgångsrikt, och som är ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart.

Därför vill jag tala om det viktigaste samhällskontraktet som kan slutas mellan samhälle och individ – det om en hållbar frihet.

115

Hållbar frihet är för mig inte ett slagord eller en abstrakt vision. Och det är inte ett ensidigt löfte, utan ett handslag.

120 För individen innebär det att göra sitt bästa och dra sitt strå till stacken. Att utbilda sig, arbeta och betala sin skatt. Att utveckla sin frihet men inte begränsa andras, och att ta sitt ansvar för varandra.

125 För samhället, vi tillsammans, innebär det en politik för allas rätt till arbete, utbildning och välfärd. Det innebär också klimatomställning och att vi använder våra resurser för att göra vårt sätt att leva ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart. Då kan allas frihet växa och dessutom gå i arv till våra barn.

130 Det är det framtidskontrakt som jag vill se. Arbete, respekt och öppenhet – i utbyte mot en gemensam politik som gör en hållbar frihet möjlig. Det är ”gör din plikt – kräv din rätt”, i det tjugoförsta århundradet.

* * *

135 Och vänner, ingen av våra samhällsuppgifter – modernisera välfärden, radera barnfattigdomen, genomföra klimatomställningen – går att lösa utan att vi skapar nya jobb så att alla kan bidra med sitt arbete. Det är inte bara grunden för vår ekonomiska hållbarhet, utan för all vår utveckling i framtiden.

140 Därför är socialdemokraternas främsta uppgift att säkra full sysselsättning.

Vi vill stärka tre grundläggande fundament för att nå full sysselsättning i Sverige.

- Sunda offentliga finanser.
- 145 • Aktiv närings- och innovationspolitik, som skapar en efterfrågan på arbetskraft,
- och investeringar i utbildning och omställning, så människor kan ta de jobb

som växer fram.

150

Ansvar för de offentliga finanserna är grunden. Det var därför vi socialdemokrater införde det finanspolitiska ramverket. Men det innebär mycket mer än att få plus och minus att gå ihop. Vi behöver använda varje skattekrona effektivt.

155

Låt mig ge ett exempel: Sänkningen av krogmomsen motsvarar två Kungliga Tekniska Högskolor. Varje år.

160

Sverige behöver en ansvarsfull finanspolitik, med fokus på sysselsättningen. För arbetslösheten ska inte bortförklaras – den ska belysas och bekämpas.

* * *

165

För det andra, Sverige behöver en aktiv närings- och innovationspolitik. Företag ska växa och anställa fler. Så skapar vi efterfrågan på arbetskraft.

Och då måste innovationskedjan i Sverige stärkas. Kunskap ska omvandlas till värde.

170

Idag talas det om produktutvecklingens ”dödsdal”. Dalen mellan forskning och färdig produkt. Här kan gemensamma insatser vara avgörande. Vi behöver ett uthålligt statligt riskkapital – som en bro för den entreprenör som vill färdigställa det forskaren tagit fram. Med ett riskkapitalavdrag vill vi dessutom få fler att bidra till den utvecklingen.

175

I torsdags presenterade vi, här i Almedalen, en rapport för fler innovationer i Sverige. Den offentliga upphandlingen ska användas offensivt. Självklart ska kommuner, landsting och myndigheter kunna bidra till framväxten av nya varor och tjänster. Vi måste också en gång för alla säkra patentskydd för små- och medelstora företag.

180

Så stärker vi innovationskedjan. Så bygger vi konkurrenskraft. Så sätter vi Sverige i arbete.

185

* * *

Men näringspolitik innebär även samverkan.

190

Det är fullständigt absurt när svenska företagare tvingas förklara för sina utländska kollegor att här - här i Sverige - kallar regeringen näringslivet för ett särintresse, och samverkan för att ”fika”.

195

Jag vill i stället se en fördjupad samverkan med näringslivet. Det Innovationspolitiska råd som jag vill tillsätta som ny statminister ska stödja samarbetet mellan näringsliv, fackliga organisationer och akademi. Detta ska ske på högsta politiska nivå.

200

Dessutom behöver vi utveckla strategisk samverkan på viktiga samhällsområden. Ett exempel är Life Science – bioteknik, hälsa och medicin. Här vill vi utveckla ett samarbete för att ta fram den främsta vården, de bästa läkemedlen och den yppersta medicintekniken.

205

Vänner,
trots att alla aktörer inte alltid har exakt samma intressen, har vi ofta samma mål. Och om vi ersätter visionslösheten med vilja, särintressen med samarbete, så finns det få saker vi inte kan göra tillsammans. Sverige är ett litet land, men om vi samarbetar är vi ett väldigt starkt land.

210

* * *

För det tredje,

215

Det måste vara möjligt för människor att ta de nya jobb som växer fram.

Idag rapporterar över hälften av Sveriges företag att de har haft problem med att rekrytera rätt utbildad arbetskraft. Av dem har en tredjedel till och med fått tacka nej till order. Det här håller inte.

220

Det finns flera orsaker till det här:

Resultaten i skolan har sjunkit under lång tid. Och de fortsätter att försämrans. Allt fler ungdomar lämnar skolan med ofullständiga kunskaper. Så här får det inte fortsätta.

225

Vårt mål är tydligt. Det är ett mål vi aldrig sviker, och som vi aldrig kommer vika ifrån. Alla barn ska nå kunskapsmålen i skolan.

230

* * *

För att nå dit behöver resurserna till skolan styras bättre, så att de fördelas efter behov. Vi ska också investera i lärare och skolledares kompetens och forskning om lärande. Detta stärker skolan långsiktigt.

235

Men – vi behöver också insatser här och nu.

Regeringen måste dra tillbaka sina nedskärningar i gymnasieskolan. Vi behöver en obligatorisk sommarskola som ger alla ungdomar på högstadiet chansen att nå målen. Alla unga som saknar gymnasiekompetens och jobb ska, genom vårt utbildningskontrakt, kunna ta sin gymnasieexamen, gärna i kombination med arbete eller praktik. Samhället ger dem ett större stöd – och de unga förbinder sig att genomföra utbildningen för att få det stödet.

240

245

Fler ungdomar ska kunna komma hem och visa upp sin gymnasieexamen. Fler unga ska kunna komma hem till sina föräldrar, och stolt berätta om sitt första jobb.

250

* * *

Vänner,

Utbildning är inte något man får en gång som ung och förvaltar till man blir gammal. Tvärtom. Företag och organisationer behöver kompetenta medarbetare, i ständig utveckling.

255

Det kräver investeringar i kompetensutveckling, yrkesutbildning och vuxenutbildning. Jag har stora förhoppningar på arbetsmarknadens parter, som just nu diskuterar denna fråga.

260

Det är en ekonomisk fråga om Sveriges konkurrenskraft, men lika mycket en ideologisk fråga om människans rätt till kunskap, utveckling och därmed frihet.

Sverige ska inte låta dig betala för samhällets utbildningsmisslyckanden med

sänkta lön. Socialdemokraterna väljer en annan väg: Ett samhälle där ingen tvingas sänka sitt pris – men där alla har en möjlighet att höja sitt värde. Det är socialdemokrati!

270 * * *

Kära vänner,

275 genom sunda och långsiktiga offentliga finanser, en aktiv närings- och innovationspolitik och utbildnings- och omställningsmöjligheter kan vi bygga en ekonomisk hållbarhet, och åter gå mot full sysselsättning i Sverige.

Men en modern välfärd är också en grundförutsättning för att kunna arbeta.
280 Hur skulle vi kunna jobba om det inte fanns en förskola för våra barn, ett bra äldreboende för våra gamla föräldrar och en rättvis sjukvård för alla?

Det bär vi med oss. Den gemensamt finansierade välfärden är grunden för arbete. Solidaritet är lika ekonomiskt lönsamt som det är moraliskt rätt.

285

* * *

Och idag ser vi brister i den här välfärden: Ungefär 100 000 personer, främst kvinnor, har fått gå ned i arbetstid eller sluta jobba helt för att ta hand om sina
290 föräldrar. Var tredje kommunalare kan inte jobba heltid på grund av förskolans öppettider.

Och den här regeringens sjukförsäkring gör inte människor friska, utan fattiga.

En gemensam välfärd är framtidens verktyg för att människor ska kunna jobba,
295 men också för att säkra den sociala hållbarheten, jämlikheten och friheten.

Vi ska stärka äldreomsorgen, bygga ut förskolan, och trygga omställningen i arbetslivet – därför att det river hinder för din framgång.

300 Vi vill bygga ett samhälle både för förskolebarnet, företagaren och förvärvsarbetaren. Och vi gör det tillsammans, därför att vi vet att din svaghet, den blir vår svaghet - men din framgång blir vår gemensamma styrka.

305 * * *

Vänner,
samhällets ansvar för möjligheten till arbete, en modern skola och en stark
välfärd är naturligtvis viktiga delar för säkra en ekonomisk och social hållbarhet.

310

Men ska vi kunna leva i en riktig hållbar frihet måste samhället även vara
ekologiskt hållbart, med en biologisk mångfald och en miljö fri från gifter.

315

Den politiska viljan från regeringens sida på den punkten måste tyvärr beskrivas
som låg, och man visar litet intresse för att nå de mål som riksdagen satt upp.

320

Tyvärr ser vi samma glapp mellan vision och verklighet även på en global nivå.
Den konferens som nyligen avslutades i Rio visar på att det finns en gemensam
problembild, men det saknas ännu enhälliga svar på frågorna kring ansvar och
konkreta åtgärder.

Det finns många som nu tvivlar på att vi kan lösa det här problemet.

325

Men vänner,
människan har odlat upp kontinenter, tyglat elektriciteten, raserat världen efter
två världskrig – och byggt upp den lika många gånger, fångat vindens kraft och
solens strålar, och nu nyligen kom det rapporter om att Higgs partikel med all
sannolikhet är upptäckt. Ett enormt vetenskapligt genombrott!

330

Så individens förmåga och politikens kraft är enorm. För om man bara har tron,
viljan och modet finns det få saker inom fysikens lagar som vi inte kan göra.
Framtiden är inte ödesbestämd. Det är vi som formar vår samtid och vår
framtid.

335 * * *

För att nå en hållbar frihet behöver vi en värld som gör det vi vet är möjligt, med
de verktyg vi har för att utveckla ekologisk hållbarhet globalt redan idag.

340

Men vi behöver också ett Sverige som går före och gör det många tror är
omöjligt, inom energieffektivisering, skapandet av förnybar energi och hållbara
lösningar inom hela näringslivet.

345 Därför att för varje ny lösning som skapas flyttar gränsen för vad som är möjligt, och det land som går före ser snart andra länder följa. Och det land som tar ledningen ser inte bara sin miljö förbättras, utan även sin konkurrenskraft stärkas.

350 Jag tycker att Anna Lindh sammanfattade det bra, när hon som miljöminister pekade först på miljöproblemen och sedan på arbetslösheten och sa:

”Av två problem gör vi en möjlighet.”

355 Och det, kära vänner, är precis vad vi ska göra.

* * *

360 Det finns en rad framtidssektorer som kan vara drivande i den gröna omställningen. Kemikalieproduktion, innovationer för energieffektivisering och byggandet av hållbar energi.

365 Men tanken kan utvidgas. Vi har exempelvis även en växande digital industri i Sverige. För en tid sen fick jag förmånen att träffa Darja Isaksson, en entreprenör som kommer norrifrån precis som jag. Hon sa såhär:

”Den digitala utvecklingen innebär inte bara ny kommunikation, utan kan förändra hela samhällets produktion och konsumtion. Politiken behöver förstå den utvecklingens potential, och göra den möjlig.”

370

Jag håller med. Vi ska använda den nya tekniken, de nya arbetsmetoderna, de nya möjligheterna i hela ekonomin. Vi ska inte bara skapa nya gröna jobb - utan göra alla jobb gröna.

375 * * *

Vänner,

380 Det finns ingen som står för denna utveckling ensam. Vår tanke om hållbar frihet innebär att det är vi tillsammans som ska säkra det hållbara resandet, boendet och produktionen genom resurser från allas arbete.

Och just därför lanserar vi socialdemokrater idag en satsning på klimatinnovationer.

385

Det råder ingen brist på idéer.

- Det kan vara kommunen som vill utveckla en ny kollektivtrafik,
- företaget som vill att fabriken ska läcka mindre energi,
- eller bostadsbolaget som vill skapa nya, smarta boenden.

390

Många av de idéerna har presenterats här i Almedalen. Business region Göteborg har diskuterat hur vi kan utveckla smarta elnät. IT-företaget Logica har visat på uppkopplade trafiksystem som minskar utsläppen. SABO och många fler har debatterat den nya arkitekturen för hållbara städer.

395

Därför investerar vi en miljard över fyra år, så nya idéer kan färdigställas i testbäddar eller pilotprojekt, skapa jobb och samtidigt bidra till att stärka både den ekonomiska och den ekologiska hållbarheten.

400

Vi gör även en satsning på det svenska exportstödet för små- och medelstora företag, för att fler svenska idéer ska nå den internationella marknaden.

Så kan vi bidra till klimatomställningen, och skapa jobb i Sverige. Av två problem gör vi en möjlighet.

405

* * *

Vänner,

410

Jag har talat om situationen i vår omvärld och om frihet som är hållbar. Mitt engagemang det är att bygga ett framgångsrikt och modernt Sverige.

Och nyckeln till det är och förblir jobben. Det är själva förutsättningen för alla de möjligheter vi har framför oss.

415

Och vår uppgift det är att skapa en frihet som går i arv och växer över generationer. Vår väg är full sysselsättning. Vår metod är samverkan och solidaritet.

420

Vi bygger en hållbar frihet. Det är en större frihet, för det är en ansvarstagande frihet. Och framför allt: En frihet vi formar tillsammans.

Tack!

425

Taggar

2010-tal, 2012, Almedalen, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-almedalstal-2012>

430

435

440

445

450

455